
MATKALLA NATSIONALISMIIN

(Kirje Kaukaasiasta)

„Kansallisesta kulttuuriautonomiasta“ tehty päätös ei ole viimeisellä tilalla niiden päätösten joukossa, jotka ikuistuttivat likvidaattorien konferenssin maineen.

Päätös kuuluu:

„Kuultuaan Kaukaasian edustajiston tiedoituksen, että niin VSDTP:n Kaukaasian järjestöjen viime konferenssissa kuin myöskin näiden järjestöjen äänenkannattajissa on tullut selville kaukaasialaisten tovereitten mielipide kansallisen kulttuuriautonomian vaatimuksen asettamisen välttämättömyydestä, ja lausumatta kantaansa tämän vaatimuksen sisällöstä konferenssi toteaa, että puolueen ohjelman sen pykälän tällainen tulkinta, jossa tunnustetaan jokaiselle kansallisuudelle itsemääräämisoikeus, ei käy ristiin viimemainitun täsmällisen ajatuksen kanssa, ja lausuu toivomuksen, että kansallisuuskysymys otettaisiin VSDTP:n seuraavan edustajakokouksen päiväjärjestykseen“.

Tämä päätös ei ole tärkeä ainoastaan sen vuoksi, että se ilmaisee likvidaattorien opportunistista tempuilua nousseen natsionalistisen aallon johdosta. Se

on tärkeä myöskin siksi, että siinä on jokainen lause — kultaa.

Mitä maksaakaan esimerkiksi lausunto, että konferenssi, „lausumatta kantaansa tämän vaatimuksen sisällöstä“, siitä huolimatta „toteaa“ ja päättää? Sillä tavallahan „päätetään“ vain opereteissa!

Taikka lause, että „puolueen ohjelman sen pykälän tällainen tulkinta, jossa tunnustetaan jokaiselle kansallisuudelle itsemääräämisoikeus, ei käy ristiin viimeksimainitun täsmällisen ajatuksen kanssa“. Ajatelkaahan vain! Mainitussa ohjelmapykälässä (9. pykälä) puhutaan kansallisuuksien vapaudesta, kansallisuuksien oikeudesta vapaaseen kehitykseen, puolueen velvollisuudesta taistella kaikenlaista niihin kohdistettua väkivaltaa vastaan. Yleensä puhuen tämän pykälän ajatuksen mukaan kansallisuuksien oikeus ei saa olla rajoitettu, se voi mennä sekä autonomiaan että federatioon kuin myöskin eroamiseen. Merkitseekö tämä, että puolueelle on saman tekevää ja yhtä hyvä, miten nimenomaan asianomainen kansallisuus ratkaisee kohtalonsa, sentralismin vaiko eroamisen hyväksi? Merkitseekö tämä, että pelkästään vain kansallisuuksien abstraktisen oikeuden perusteella, „lausumatta kantaansa tämän vaatimuksen sisällöstä“, voidaan suositella, vaikkapa vain välillisestikin, erälle autonomiaa, toisille federatiota ja kolmansille eroamista? Kansallisuus ratkaisee oman kohtalonsa, mutta merkitseekö se, että puolueen ei pidä vaikuttaa kansallisuuden tahtoon sellaisen ratkaisun hengessä, mikä parhaiten vastaa proletariaatin etuja? Puolue on uskontunnustuksen vapauden kannalla, puolustaa ihmisten oikeutta tunnustaa mitä uskontoa hyvänsä.

Voidaanko tästä tehdä johtopäätös, että puolue tulee olemaan Puolassa katolisuuden kannalla, Gruusiassa kreikkalaiskatolisuuden kannalla, Armeniassa gregoriaanilaisuuden kannalla, ettei se tule taistelemaan näitä maailmankatsomusten muotoja vastaan?.. Ja eikö ole itsestään selvää, että puolueen ohjelman 9. pykälä ja kansallinen kulttuuriautonomia ovat kaksi aivan eri tasoa, jotka voivat „käydä ristiin“ keskenään yhtä hyvin kuin esimerkiksi Kheopsin pyramidi ja likvidaattorien kuuluisa konferenssi?

Ja juuri tuollaisen temppuilun avullahan konferenssi „ratkaiseekin“ kysymyksen.

Kaikkein tärkeintä mainitussa likvidaattorien päätöksessä on aatteellinen luhistuminen kaukaasialaisten likvidaattorien keskuudessa, jotka ovat pettäneet internationalismin vanhan lipun Kaukaasiassa ja teettäneet konferenssissa tämän päätöksen.

Kaukaasialaisten likvidaattorien kääntyminen nationalismin suuntaan ei ole sattuma. Puolueperinteiden likvidoimisen he aloittivat aikoja sitten. Minimiohjelman „sosiaalisen osan“ poistaminen, „proletariaatin hegemonian“ kumoaminen (kts. „Väittelylehti“ № 2¹²⁷), illegaalisen puolueen julistaminen legaalisten järjestöjen apujärjestöksi (kts. „Dnevnik“ № 9¹²⁸) — kaikki nuo ovat yleisesti tunnettuja asioita. Nyt on tullut kansallisuuskysymyksen vuoro.

Ilmaantumisensa alusta (90-luvun alusta) lähtien Kaukaasian järjestöt ovat olleet luonteeltaan tiukasti internationalistisia. Gruusialaisten, venäläisten, armenialaisten ja muhamettilaisten työläisten yhteinen järjestö, joka käy vihollisia vastaan yksimielistä taistelua — sellainen oli puolue-elämän kuva... Vuonna

1903, Kaukaasian (oikeammin Taka-Kaukaasian) sosialidemokraattisten järjestöjen perustavassa edustajakokouksessa, joka pani alun Kaukaasian liitolle, järjestöjen rakentamisen internationalinen periaate julistettiin uudelleen ainoaksi oikeaksi periaatteeksi. Siitä lähtien Kaukaasian sosialidemokratia on kasvanut taistelussa natsionalismia vastaan. Gruusialaiset sosialidemokraatit taistelivat „omia“ natsionalistejaan, kansallidemokraatteja ja federalisteja vastaan; armenialaiset sosialidemokraatit „omia“ dashnaktsakanejaan vastaan; muhamettilaiset panislamisteja¹²⁹ vastaan. Ja taistelussa näitä vastaan Kaukaasian sosialidemokratia laajensi ja lujitti järjestöjään puolueyhdistä riippumatta... Kysymys kansallisesta kulttuuriautonomiasta nousi ensi kerran pinnalle Kaukaasian aluekonferenssissa vuonna 1906. Sen esitti kutaisilaisten pikku ryhmä vaatien sen myönteistä ratkaisemista. Se „kaadettiin rytinällä“, kuten silloin sanottiin, muun muassa sen vuoksi, että sitä vastaan esiintyi yhtä jyrkästi kumpikin puolueyhdistä Kostrovin ja näiden rivien kirjoittajan persoonassa. Päätettiin, että niinsanottu „Kaukaasian alueellinen itsehallinto“ on kansallisuuskysymyksen parhain ratkaisu, joka parhaiten vastaa taisteluun yhtyneen Kaukaasian proletariaatin etuja. Niin, siten oli asia vuonna 1906. Ja tämä päätös toistettiin seuraavissa konferensseissa, sitä puolustettiin ja tehtiin tunnetuksi sekä menshevikkien että bolshevikkien kaukaasialaisessa lehdistössä, legaalisisessa ja illegaalisisessa...

Mutta sitten tuli vuosi 1912 ja „osoittautui“, että „me“ tarvitsemme kansallisen kulttuuriautonomian, tietysti (tietysti!) proletariaatin etujen vuoksi! Mistä

on kysymys? Mitä on muuttunut? Ehkä Kaukaasian proletariaatti on tullut vähemmän sosialistiseksi? Mutta silloinhan kansallisten järjestö- ja „kulttuuri“-aitausten rakentaminen työläisten välille on kaikkein tyhmintä! Ehkä se on tullut enemmän sosialistiseksi? Mutta miten pitää siinä tapauksessa nimittää niitä luvalla sanoen „socialisteja“, jotka keinotekoisesti rakentavat ja lujittavat luhistuvia, kaikille tarpeettomia aitauksia?.. Siis mistä on kysymys? Siitä, että talonpoikainen Kutais on vetänyt mukaansa Tiflisin „sosialidemokraattiset lokakuulaiset“. Tästä lähtien kaukaasialaisten likvidaattorien asioista tulee päättämään sotaisan natsionalismin pelästyttämä kutaisilainen talonpoika. Kaukaasialaiset likvidaattorit eivät kyenneet vastustamaan natsionalistista aaltoa, he kirvottivat internationalismin koetellun lipun ja... lähtivät kuljeskelemaan natsionalismin „aalloilla“ heittäen yli laidan viimeisen aarteen: „mihin se kelpaisi, sellainen tyhjämpäiväinen asia“...

Mutta sen, joka on sanonut A, on sanottava myös B: kaikella on oma logiikkansa! Kaukaasialaisten likvidaattorien gruusialaista, armenialaista, muhametti-laista (ja venäläistä?) kansallista kulttuuriautonomiam seuraavat gruusialaisten, armenialaisten, muhametti-laisten ynnä muiden likvidaattorien puolueet. Yhteisen järjestön tilalle ilmaantuvat erilliset järjestöt kansallisuuksittain, niin sanoaksemme gruusialaiset, armenialaiset ynnä muut „Bundit“.

Eivätköhän herrat kaukaasialaiset likvidaattorit johda kansallisuuskysymyksen „ratkaisuaan“ tähän?

Olkoon menneeksi, me voimme toivottaa heille rohkeutta. Tehkää mitä tehdä haluatte!

Joka tapauksessa me voimme heille vakuuttaa, että Kaukaasian järjestöjen toinen osa, puoluekantaiset sosialidemokraatit gruusialaisista, venäläisistä, armenialaisista ja muhamettilaisista tekevät päättävän eron herroista kansallis-likvidaattoreista, noista internationalismin mainehikkaan lipun pettureista Kaukaasiassa.

*Sanomalehti „Sotsial-Demokrat“ № 30,
tammikuun 19 (26) pnä 1913*

*Julkaistaan lehden tekstin
mukaan*

Allekirjoitus: K. S t.